

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

קמ"ט
שנה ג'

פרשת נצבים וילך לאומן
תשפ"ו

ראש השנה תשפ"ו

בעיר הגעגועים אומאן יצ"ו

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימי -
יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ראש השנה תשפ"ו בעיר הגעגועים אומאן יצ"ו

⚠ מדור זה נכתב מפי השומעים ויתכן שהדברים
לא מדויקים או לא הובנו כראוי

לרבינו וביותר לחדר היכל הקודש, אנשים חושבים קודם לכן מי יודע מה כבר יקרה, ובסוף אחרי שמתקרבים רואים שהכל היה דמיון גדול ולא קרה כלום, וסיפר אחד האברכים שהוא מאוד מסתיר ממשפחתו שהוא נמצא בחבורת היכל הקודש, וכעת הוציאו תמונה איך שהוא מדבר עם ראש הישיבה בשדה התעופה, ונודע לבני משפחתו, ושום דבר לא קרה מזה, והוכיח ראש הישיבה שוב מזה שילמדו ויראו שהכל דמיון אחד.

שני ילדים ניגשו לשאול שיש להם יום הולדת ורוצים לדעת איזה קבלה לקבל, ושאל אותם אימתי יום ההולדת, ואמרו שלשניהם יש יחד באותו היום, ושאל אותם מי אמר למי לבוא לראש הישיבה לשאול מה לקבל, ושאל אותם מה קיבלו בשנה שעברה, וענו שקיבלו קבלה לא לדבר בחזרת הש"ץ, ושאל אותם אם שמרו על זה, ורק אחרי שאמרו שעמדו בקבלה ושמרו עליה, אמר להם ראש הישיבה שכעת יתן להם קבלה קשה יותר, שיביטו בכל ה'שמונה עשרה' בתוך הסידור, כי לא לדבר בחזרת הש"ץ נוגע אליהם רק בימי שבת וחג, כי בכל ימות השבוע הילדים מתפללים בתלמוד תורה בלי מנין, אבל כעת הוא נותן להם קבלה הנוגעת לכל תפילה ותפילה בכל ימות השבוע, ושאל

• כותב השורות זכה שתפילותיו התקבלו והגיע בעזרתו יתברך לימי ראש השנה לשהות בצל הקודש, בבנין היכל הקודש בעיר אומאן, אי אפשר בכלל לתאר את הבכיות ואת השמחות, את התפילות שיצאו מעומק הלב, את הדיבורים המעוררים כל לב, ואת השיחות והעצות הנפלאות, ואת השעות הארוכות שזכינו לפדיון נפש, והן הן הדברים שלא ניתנו להיכתב, ובפרט שכותב השורות לא הרגיש בטוב בחזרה מאומאן, ואח"כ היה טרוד בשמחה ברוך השם, ושיחות רבות נשכחו עם הזמן, ומכל מקום רבו עלי חברי והפצירו לכתוב מה שאפשר, ואבקש להשי"ת שלא יצא מכשול מתחת ידי.

• בליל שבת קודש פרשת נצבים אחרי התפילה, ביקש ראש הישיבה שליט"א שיכריזו, שהיות שהציבור עייף ורעב מטלטול הדרך, לכן לא יעברו כעת לומר 'גוט שבת', אלא יכנסו מיד לסעודה, ומי שרוצה יכול לעבור אחרי הסעודה לומר גוט שבת, בתחילת הסעודה עורר ראש הישיבה על חשיבות הזמירות שבת, כפי שרבינו אמר שעיקר היהדות היא זמירות שבת [ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ד].

• אחרי הסעודה דיבר ראש הישיבה שליט"א על 'מניעות המוח' שיש לאנשים בנסיעה לאומאן, ובאופן כללי על ההתקרבות

הרי אשתי שולחת אותי במסירות נאמנה לציון, והיא מבקשת שאתפלל עבורה ועבור הילדים והיא נותנת לי רשימה שלימה של דברים להתפלל עליהם, וכשאני מגיע לציון אני שוכח מהכל אני רק זוכר ממצבי הרוחני ואני בוכה על נשמותי, וכשאני חוזר מהציון אני נזכר ששכחתי להתפלל על הדברים שאשתי ביקשה, מה עושים, ענה לו ראש הישיבה, חז"ל אומרים אין יסורים בלא עון, כל מה שעובר על האדם ועל אשתו ועל בניו, הכל מגיע מהעונות, וכשאתה בוכה על העונות שלך ואתה מקבל כפרה על כך, אשתך וילדיך ירויחו מזה, וכשאתה מתפלל בציון רבינו על המצב הרוחני, אתה באמת מתפלל על הישועות שאשתך צריכה.

• אחד שאל את ראש הישיבה אם זה דרך ארץ לדבר אל רבינו בציון בלשון נוכח ולומר 'אתה', וענה לו ראש הישיבה הרי אף להקב"ה אנו מדברים כך, ברוך אתה השם.

• כשעברו את אחד המתחמים הגדולים שנותנים שם אוכל לאלפי אנשים, אמר ראש הישיבה, לשבחו יאמר, שלפני שנים נתן לאנשים לשתות הרבה אלכוהול בימי ראש השנה, וראש הישיבה דיבר איתו על כך, ומיד שינה את מנהגו והפסיק לתת אלכוהול, ויכולים לחוג את החג בדרך כבוד כפי שמתאים לכבודו של רבינו.

• בדרך הזכיר את הגמרא שלמדו בימים אלו [זבחים ה.]. שריש לקיש שכב על מעיו והקשה קושיא בבית המדרש, ש'הבן איש חי' בספרו שו"ת תורה לשמה, מביא גמרא זו כדי לענות להלכה על השואל ששאל אם מותר לו ללמוד תורה בשכיבה וכדומה כשאין לו כח ללמוד בישיבה ועמידה, ואמר לו שלכן הגמרא מביאה דברים אלו, להודיע לך שאם אין כח לשבת ולעמוד

אותם שוב, האם זו לא קבלה קשה מדי, ואמרו שמקבלים זאת ברצון.

• אחד הבחורים ניגש לשאול: הרי ראש הישיבה מלמד אותנו שיש צדיקים בכל דור, ורבינו אומר שיש להתוודות בפני צדיק הדור, וא"כ לכאורה יש לנו להתוודות לפני צדיק חי בדור הזה, אמר לו ראש הישיבה: בוודאי ובוודאי שיש צדיקים בכל דור ודור, אבל לך תחפש אותם, איך תדע מי צדיק, ולכן העצה הטובה ביותר היא ללכת לציון רבינו ולהתוודות, ושאל אחד האברכים ומה יעשה מי שידע שמצא צדיק חי, אמר לו ראש הישיבה, הרי רבינו כאן אתה יכול ללכת להתוודות אליו.

• ראש הישיבה ביקש להכריז שילכו לישון מוקדם ושלא יתקיים שיעור גמרא בבוקר כי רוצה שהציבור יוכל לצבור כוחות חדשים ורעננים לקראת ימי ראש השנה.

• ואמר שיש כאלו שלא מבינים איך הוא יושן קצת והוא לא עייף במשך היום, והתשובה היא שצריך לישון בשעות הנורמליות, יש אברכים שהולכים לישון ב3 בלילה ואז הם יושנים 12 שעות והם עדיין עייפים, אבל הוא הולך לישון מוקדם, ובשעות בודדות מקבל כח, אבל לא מספיק שעושים את זה יום אחד, צריך לעשות את זה כמה ימים, ואז רואים שמספיק שעות בודדות לישון.

• בשבת בבוקר כשיצאו לדרך לעבר הציון המצוינת קודש הקדשים, דיבר ראש הישיבה מזה שיש מקומות שלא נותנים לשיר בשמחת תורה שירים באידיש, שירים שמבינים מה אומרים, אלא מעדיפים לשיר ולרקוד 'ירעם הים', ולא מבינים בכלל מה אומרים, ושאל כמה אברכים האם הם יכולים לתרגם את התיבות 'ירעם הים'.

• בדרך לציון הגיע אחד האברכים כבר בחזרה מהציון, ושאל את ראש הישיבה:

כבדים יותר, ועדיף נסיון של כסף, וכן במוסדות תמיד יהיו נסיונות ודוחק, ועדיף שהדחק במוסדות יהיו רק מכסף, ואילו שאר הדברים יתנהלו על מי מנוחות.

• ואמר שפלא גדול מאוד אצל רבינו, שכל אחד מרגיש אצל רבינו כאהוב ביותר, וכאילו רק הוא הולך באמת בדרכו של רבינו, יש אנשים שחושבים שרק הם נקראים באמת ברסלב, ורק אליהם רבינו התכוון, ואילו בהיכל הקודש חושבים שרק הם הולכים באמת בדרכו של רבינו, ואחינו הספרדים בטוחים שרק הם הולכים בדרכו של רבינו, ואמר שדבר זה הוא פלא גדול שכל אחד מרגיש שהוא האהוב ביותר אצל רבינו הרחמן, ואמר אחד האברכים לראש ישיבה, שכך הוא גם אצל הקב"ה, שכל חסידות חושבת שרק היא עושה באמת את רצון השם, אמר לו ראש הישיבה, הדבר יהיה נכון אם הם יחשבו מהקב"ה, כי הכל תלוי בראשו של אדם, אם חושבים באמת מהקב"ה.

• ואמר שכעת לומדים מסכת זבחים, ובמסכתות אלו זבחים ומנחות, רוב הסוגיות מיירי ממה שקורה במחשבתו של אדם, אנשים באים לבית המקדש ומביאים קרבן, ואף אחד לא יודע מבחור מה קורה, אבל בראשו של האדם יכולה להיות מחשבת פיגול ויש כרת ממש, ואילו השני אינו חושב על פיגול והוא זוכה לכפרה ולטהרה.

• ואמר שבגמרא אנו רואים שאף שיש אנשים שאין להם שום מחשבה בעת הקרבן, הם נמצאים שם 'סתמא', הם לא חושבים על כלום, גם הם זוכים לכפרה, ומזה לומדים שאנשים שבאים לצדיק אף אם אין להם את המחשבה באמת לזכות לכפרה, הם הגיעו ב'סתמא', כולם נוסעים, אז הם גם נסעו, הם עדיין יזכו לכפרה מהצדיק.

בעת לימוד התורה, מותר ללמוד תורה אף בכהאי גוונא, ולכן אומרת הגמרא שריש לקיש שכב על מעיו ולמד, כי אם יש לאברך כח ללמוד בערב אחרי יום עבודתו רק אם הוא יושב על הכורסא, שילמד כך, ולא יבטל עצמו מלימוד התורה, אף שלכתחילה צריך לקיים דברי חז"ל ללמוד תורה באימה ביראה ברתת ובזיע.

• לאחר שירדו מציון רבינו ביקשו אם אפשר לראות את דירת רבינו, והואיל ראש הישיבה ללכת עם האברכים והבחורים להראות להם את המקום ששם דר רבינו בעת פטירתו, והראה היכן היה הגשר שהיה נקרא 'טויטן בריקל', וביאר בהרחבה היכן היתה העיר אומאן והיכן היה הבית החיים והיכן היה רבינו מול בית החיים, והיכן שמע את הקולות שצועקים בבית החיים בקברי אבותיהם, ואמר לבתו שהוא כן ישמע כמו שנכנסים לחדר אחר, ראש הישיבה הראה את המקום ששם היתה מיטתו של רבינו בעת שעלה השמימה, לאחר מכן רקדו שם על שזכו לשבור המניעות ולהגיע לרבינו לראש השנה, ודיבר כמה מילים על הזכיה הגדולה שנפלה בחלקינו, ראש הישיבה הראה גם את הקלויז של ר' נתן, ולאחר מכן חזרו לבנין היכל הקודש.

• בדרך אמר ראש הישיבה לאדמניסטרטור של המוסדות, שאף שכל השנה כולה יש לו לחץ גדול מעול הכלכלי של המוסדות ואין הדבר נותן לו מנוחה, אבל כשהגיע לציון רבינו שכח מזה לגמרי, ורק רצה לשוחח עם רבינו על עניינים רוחניים, וכמעט ששכח לבקש על המוסדות, ואז כשהיה בציון ראה אותו ונזכר מכל מצב המוסדות וביקש שיהיה שפע רב.

• ואמר שלכל אחד יש נסיונות, לעניי יש נסיונות של כסף, ולעשיר יש נסיונות

ומצד שני רבינו לא רצה שיבואו אליו כך, וביאר לו ראש הישיבה שבוודאי הכתובת הנכונה לבעיה זו, היא רק הציון של רבינו, ואף אם רואה שאין לו שום תקווה, רבינו יכול להושיע אותו ולהציל לו את ביתו, ורק רבינו יכול לסייע לטהרת המחשבה, ואף לנמוכים ביותר, אבל האברך מצידו חייב לבוא בהכנעה ולבקש מרבינו דרך תשובה, ואילו אותו אחד שישב בשולחן רבינו הגיע כאיש נכבד ולא הגיע באמת לבקש מרבינו שיסייע בעדו, ולכן לא רצה רבינו להיות איתו בשולחן אחד.

• כמו כן דיבר ראש הישיבה בכאב רב אודות גזירת הגיוס הרוחפת על אחינו בני ארץ ישראל, ואמר שהמטרה שלהם היא לעקור את היהדות, ומנסים כל פעם בגזירה אחרת.

• אחד האברכים ניגש לפני שחרית לשאול אם מותר לו להוריד את הפתק שתלוי לו על הטלית החדשה, ראש הישיבה ביקש מאברכי הכולל שנבחנו עכשיו על הלכות שבת שיענו לו, ואחד האברכים אמר שמותר להוריד את זה אבל שלא בפני עם הארץ, אמר ראש הישיבה אם ככה אל תעשה את זה בפני... ראש הישיבה מאוד שיבח את האברכים שנבחנו על ההלכות הקשות של הלכות שבת אצל כמה רבנים גדולים מאוד.

• אחריהתפילה היה קידוש וסיפורי מעשיות, וראש הישיבה התחיל בשבח והודאה להשי"ת שזכו לשבור המניעות ולהגיע לרבינו, והרבה לדבר על חשיבות ה'שלום בית', שרבינו כה ביקש מאיתנו לכבד ולייקר את האשה, ואמר שאסור בשום אופן לשבור את הבית ולצעוק בבית, יהיה מה שיהיה, ותיאר איך שאחד האברכים סיפר לו איך שאשתו כעסה ושברה את כל מה שיש בבית, ושאל מה עליו לעשות,

• ראש הישיבה דיבר שבשנה זו שנת תשפ"ו הוא רוצה לבוא לארץ ישראל בימי החורף, ורוצה לבטל את הנסיעות של ל"ג בעומר, כי האברכים חושבים שאם הוא נוסע כולם צריכים לנסוע לל"ג בעומר, וכל המלמדים נוסעים, ואין מי שישב עם הילדים, ואברכים משלמים הון תועפות על כך, וכדי לבטל את המנהג שנשרש ונעשה כחובה, לכן הוא יבוא בימות החורף בעזרת השם.

• ראש הישיבה אמר שאפשר לראות דבר פלא, שיש אנשים שבכל השנה כולה שרק שומעים ואומרים את המילה 'אומאן', הם מיד מתחילים לבכות מגעגועים, וכשמגיעים לאומאן הלב סתום לגמרי ולא מרגישים כלום ולא מצליחים לדבר כלום אצל רבינו, ואמר שאסור להתפעל מזה, אנו צריכים לבוא בתמימות ופשיטות לעשות את מה שרבינו אמר לנו.

• דיבר על זה שאנשים רבים מתחזקים מהשיעורים ומתביישים בזה, ואמר שבשדה התעופה ניגשו אליו הרבה חסידי ברסלב לומר לו ישר כח על השיעורים, ואחד האברכים ישב בפינה שקטה, ואמר לראש הישיבה, רק בזכותך אני יכול כעת לשמור על העיניים, והוריד את האוזניות מאוזניו והשמיע לראש הישיבה מה שהוא שומע, שיעורים שנתנו בישיבה, והשיעורים האלו מחזקים אותו ונותנים לו את הכוחות.

• אחד האברכים שאל, הרי רבינו לא רצה שיבואו אליו בלי שלום בית, ובלי טהרת המחשבה, כפי שהיה שרבינו יצא מהשולחן כשישב שם אחד בלי שלום בית, ומה יעשה האברך שאין לו שלום בית, ואין לו טהרת המחשבה, הרי הוא רוצה שרבינו יתקן אותו ויושיע אותו, ובוודאי צריך לבוא לרבינו לבקש על כך,

הרע', שבא להכניס פרומקייט באדם, שתשובה היא לא דבר פשוט, ואי אפשר בכמה מילים לחזור בתשובה, וזה הכל נובע מהיצר הרע שרוצה שנישאר בשאול תחתית ומפחד שנוציא את המילים האלו ונזכה לתשובה ונחזור אל הקב"ה.

אחרי הבדלה הניח על הילדים קצת יין על המצח, ואמר שזה שכל, ושאל את הילדים, אתם יודעים מה זה שכל? שכל זה לדבר עם ד', שמעתם פעם שאומרים על ילד, שאין לו שכל, הכוונה שהוא לא מדבר עם ד', וכשעברו אברכים והם שמו לעצמם יין גם בכיסים, הוא העיר להם, שלא צריך כסף, צריך רק שכל, תשימו רק על המצח, וכשאברכים ביקשו שניח להם על המצח כמו לילדים, אמר, אני מניח רק לילדים כי אני צריך את הילדים, האברכים כבר נעלבים וחלק אולי עוזבים, אבל אני מכניס את הכוחות בילדים, שיגדל דור שידבר עם ד' ויחיה עם אמונה.

במלוח מלכה מוצאי שבת התקיים מחזה הוד, בעת שהציבור הביא את המתנות לרבינו, הסיומים הנפלאים, מנער ועד זקן, ילדים קטנים וזקני העדה, כולם כאחד הביאו מתנות נפלאות לרבינו, הסיומים בכל חלקי התורה, לחלק מהאנשים ביקש ראש הישיבה שיאמרו כמה מילים לפני הציבור, ראש הישיבה דיבר בשבח הענין שכולם מגיעים לאומאן לרבינו, כולל ילדים, ואף ילדים שכבר עברו את גיל שבע, ממשיכים לבוא בכל שנה, ואף שזה עולה הון תועפות, כי מוהרא"ש רצה שהילדים שלנו לא ידעו בכלל שיש כזה דבר ראש השנה לא באומאן.

ביום ראשון דיבר ראש הישיבה עם האברכים על השופרות שיש היום ועל התקיעות הטובות שיש, כי פעם חשב שחייבים לתקוע תקיעות לא טובות,

ואמר לו ראש הישיבה, אף על פי כן, לא קרה כלום, היא תירגע, תשמור על הבית שלך, אל תשבור את הבית.

• בתחנונים ביקש שירחמו על הילדים, הילדים צריכים שני הורים, לא מתגרשים בגלל שהאשה צעקה, תן לה מילים טובות והכל יירגע, ואמר שאף מי שכבר מסוכסך עם אשתו ימים ושנים, זה הזמן להשלים, אי אפשר להגיע לרבינו בלי שלום בית.

• ואמר שחייבים לשבת ולדבר עם האשה, ולהקשיב לה, וח"ו לברוח אל חברים, ואמר ממוהרא"ש שמה שאמרו חז"ל 'אל תרבה שיחה עם האשה', הכוונה שהיא לא תהיה נקודת החבר שלך, שהשיחת חברים לא תהיה עם האשה, שלא תספר לה את הנסיונות שעוברים עליך, אבל בוודאי חובה גדולה היא לשבת איתה ולהקשיב לה ולדבר איתה לעודדה ולחזקה.

• בסעודה שלישית דיבר ראש הישיבה שוב מהזכיה הגדולה שיש לנו ששברנו את המניעות והגענו לרבינו, ואנו מקיימים 'אמונת חכמים' כפשוטו, אף שאין אנו מבינים בכלל למה הגענו ולא מבינים בכלל מה זה התיקון הזה של 'נסיעה לאומאן לראש השנה', היכן בדיוק צריכים לעמוד בראש השנה כדי לקבל את התיקון, ואיך התיקון הזה עובד, אנחנו לא מבינים כלום, אנחנו יודעים דבר אחד, 'אמונת חכמים', רבינו אמר לנו לבוא אז אנחנו באים.

• ראש הישיבה דיבר על מצות תשובה שקראו בפרשה, כי המצוה הזאת לא רחוקה היא, היא מצוה קלה מאוד, ובקל אפשר לחזור ולשוב אל ד', הקב"ה רחמן ומחכה שנאמר לו כמה מילים, רבש"ע תמחל לנו אנחנו רוצים לחזור אליך תעזור לנו.

• ואמר שיש יצר הרע גדול 'פרומער יצר

- וכשהגיע לראשונה אצל מוהרא"ש ושמע תקיעות נפלאות חשב שלא יצא ידי חובתו... עד שהבין שכל מי שתוקע תקיעות לא טובות, פשוט אינו יודע לתקוע...
- אחד האברכים שאל שרוצה לקנות דירה ולהוציא משכנתא, האם להוציא משכנתא עם החזרים גבוהים יותר לעשר שנים, או החזרים נמוכים יותר לעשרים שנה, ואמר שבוודאי עדיף להיקרע ולהחזיר החזרים גבוהים יותר העיקר לסיים את המשכנתא כמה שיותר מהר, ואם אפשר לקחת הלוואות מבני משפחה וחברים עדיף אף שיהיה לו מאוד קשה לשלם, אבל מרוויח שלא צריך לשלם ריבית נוכפי שראש הישיבה אומר שבוודאי צריך מאוד מאוד להיזהר מחובות והלוואות, אבל זה רק בנוגע הוצאות יום יום ונישואין וכדומה, אבל כדי לקנות בית צריך להוציא הלוואות ומשכנתא, כמובן כשיש חשבון מדוקדק איך להחזיר.
- ואמר ששנת תשפ"ו היא שנה טובה לשידוכים ולפרנסה, ת'הא ש'נת פ'ריה ו'רביה, וכן ת'הא ש'נת פ'רנסה ו'כלכלה.
- כששאלו אותו על הסגולה לומר פעמיים תהלים בליל ר"ה, אמר שתמיד היא סגולה טובה לומר תהלים, אבל צריך להיזהר לא לקרוע את המוח, שיאמרו רק מה שאפשר ובכוחות שאפשר.
- אחרי שישב שעות ארוכות לקבל את הציבור לפדיון נפש, בשעה 2 בצהריים, נעמד והתנצל בפני כל האנשים שעדיין עמדו בתור עד מחוץ לבנין, ואמר להם שהוא כבר יושב כאן 13 שעות ועוד לא שתה, והוא יוצא להפסקה קצרה, ואחרי חצי שעה חזר כבר אחרי המקוה בבגדי יום טוב והמשיך עוד כמה שעות לקבל את הקהל.
- במשך היום טוב ביקש כמה פעמים להכריז שאסור לעשן, זה חילול יו"ט, ומי שמעשן לא יכול להיות בבנין הזה.
- בעת שעברו 'לשנה טובה', רוב הזמן הלך במהירות גדולה, ובירך 'א זיס יאהר', אבל כמה וכמה פעמים עצר וביקש מכמה אנשים שיברכו אותו לשנה טובה, וכמה אנשים עצר ואמר להם הדרכות שונות, לאחד הבחורים ששבר טלפון והביא את הטלפון השבור מתנה בפדיון נפש, אמר לו ראש הישיבה, הבעיה שלך זה לא טלפון, הבעיה שלך זה שאתה בחור, לך לציון ותגיד לרבינו שהראש ישיבה שלך אמר שאתה חייב להתארס בדחיפות [ב"ה בירידת הגליון לדפוס הבחור כבר התארס], לאחד האברכים אמר, אם אתה תלך כל יום לבית המדרש לשחרית מנחה וערבית אשתך תירפא ותחזור לכוחות, ושאל האברך איך יודעים מה קורה אצלו, הר"י ענה לו, ראש הישיבה יודע... לאחד האברכים אמר תבקש מרבינו שיהיה לך מוח נקי, ואז תראה ששערי הפרנסה יפתחו לך, ראש הישיבה עצר את אחד האברכים ואמר לו אני רוצה לבקש ממך משהו, האם תתן לי מה שאבקש, וכשענה לחיוב, אמר לו ראש הישיבה אני רוצה לפייס אותך אולי פגעתי בך במשך השנה.
- בימי ר"ה בעת שהלכו לציון רבינו דיבר על זה שיש אנשים שלא באים לאומאן או שלא הולכים להתפלל בהיכל הקודש כי רוצים לכבד את נשותיהם, ואמר שאין זה נקרא לכבד, כי את האשה יש לכבד, ולתת לה מילים טובות, ולא להתווכח איתה, אבל אין שום חובה 'לציית' לאשה, צריך לעשות מה שצריך לעשות בעבודת השם, וליתן לה את כל הכבוד הראוי לה.
- דיבר על התפילות והפיוטים של בני עדות המזרח ושיבח מאוד את הנוסחאות

שהוא אסור בהם, ובראש השנה פסקה עבודת אבותינו במצרים, וכל אחד שעובד קשה על חשבון ביתו וילדיו ועל חשבון לימוד התורה, יכול כעת להיושע ולצאת מהעבודות הקשות שלו.

• כמו כן הזכיר את דברי מוהרא"ש לפני תקיעת שופר, שיהיה שלום במחנינו, שכל אחד ימחל לרעהו, ומי שמחזיק במחלוקת יצא מבית המדרש, ואמר שאנו מתפללים בספר חיים ברכה 'ושלום' ופרנסה טובה, רק אם יש שלום יש את כל השפע וכל הברכה.

• בבוקר יום השני אמר לאברכים, שאתמול הגיע אליו אברך אחד ואמר לו, שהוא כבר כמה שנים אינו מדבר עם חבריו, ואחרי הדרשה של תקיעת שופר הסתובב לחבריו והתפייס איתו והתחיל לדבר איתו אחרי כמה שנים של נתק.

• אחד האברכים שאל איך הוא יכול לאהוב אחרים מקהילות אחרות, שכנים וכדומה, אמר לו ראש הישיבה, העבודה שלך היא לא לאהוב את האחרים, העיקר שלא תריב איתם, כי העבודה שלך צריכה להיות קודם עם האנשים שנמצאים איתך, איתך בבית מדרש, ואיתך בבית, ואחרי זה תתחיל לאהוב אחרים ולכל הפחות אל תפגע בהם, וכששאלו איך זוכים לאהוב את מי שפוגע בנו, אמר שהאמת היא שהם לא רוצים להיות נגדך, הם בטוחים שהם צודקים במה שעושים, ולפי דעתם ורצונם הם צודקים, וכך קל יותר למחול, כפי מה שרבינו אומר בליקוטי מוהר"ן בחלק א' סוף סימן ו' [וזה"ל דברי רבינו: צריך לדון את כולם לכף זכות, שאינו חייב כל כך במה שמבזה אותנו, כי לפי דעתו וסברתו נדמה לו שראוי לו לבזות אותנו].

• ביום השני אמר לפני תקיעת שופר, אתמול תקענו בשופר ושיברנו את כל הדינים

והשירה שלהם, כי אנו בני אשכנז היינו הרבה גלויות ואיבדנו הרבה חלקי שירה ואין אנו יודעים את התווים כראוי, ואמר שהוא היה ממשיך להתפלל שם את התפילות, וחוזר רק בגלל אנשי שלומינו שרוצים שיתפלל איתם.

• דיבר על דרך הלימוד, ואמר שאלו שלומדים את השיעורים הקבועים מאוחר בלילה כשבקושי רואים מה שלומדים זה רק נערוו"ן, ואין ללמוד באופן זה, ויש ללכת לישון וללמוד בבוקר, ושאל אחד האברכים שלפעמים לומד חמישים דף גמרא ביום, האם זה ריבוי אור, ואמר לו ראש הישיבה שאין זה כלל ריבוי אור, וכפי שרבינו אמר על קי"ט דפים גמרא שזה עדיין 'מעט' [בגימטריא מע"ט].

• דיבר על הפצה, שצריכים ללכת למשפיעי ומנהיגי הדור בדרך כבוד, להביא להם את ספרי רבינו ותלמידיו, כי אם הם יתקרבו הם לא ימנעו מאחרים להתקרב, כי הרבה פעמים יש בחור או אברך שמתקרב ומתחיל לחיות חיים חדשים בדביקות עם הקב"ה, ואחרי כן שומע מפי המשפיע שלו שלא אחזו מזה והוא עוזב את הכל וחוזר מאוד מהר ללכלוך, ומנה ראש הישיבה כמה אדמורי"ם ומשפיעים שעל שולחנם מונחים ספרי עצתו אמונה ומחיים את עצמם בזה, ואמר שיש אברכים שעלו למלמדים ולמגידי שיעור שלהם והביאו להם מתנה את הספר הנפלא 'ותחייך את הילדים', להכיר טובה על מה שחינכו אותם, וכמובן שיש לעשות זאת בצורה מאוד מכבדת.

• בדרשת תקיעת שופר ביום הראשון דיבר ראש הישיבה מדברי חז"ל בראש השנה נפקדו האמהות, שהיא זמן פקידה לכל אחד ואחד, ובראש השנה יצא יוסף מבית האסורים, וכל אחד יכול לצאת מתאוותיו

כרבינו ממש לא נמצא כאן עלי אדמות, ואין הקב"ה חפץ במלאכים, הקב"ה רוצה דווקא את העבודות שלנו של פשוטי עם, עם הנסיונות ועם כל המניעות, וכך הקב"ה חפץ בעבודתו.

בדרכים אמר ראש הישיבה לאברך זה שהוא צריך להיות בשמחה גדולה על זה שלכל הפחות זכה לאמונה, את האמונה הזכה שמקבלים אצל רבינו לא משיגים באף מקום, ואת השמחה בכל מצוה ומצוה, הם דברים שכולו רווח, כל מי שרק התקרב לרבינו קיבל את המתנות האלו וצריך להיות מאושר רק על זה לבד, ואמר לו עוד, רבינו אמר שרק פעם ביום מותר להישבר על המצב הרוחני, כל היום צריך להיות בשמחה, ואמר שרבינו נתן לנו את פשטות היהדות, ושאלו את ראש הישיבה הרי גם לפני ההתקרבות לרבינו היה לנו את המצוות האלו של פשטות היהדות, ענה ואמר שרבינו נתן לנו את השמחה בדברים אלו, ועוד מי יודע אם ללא רבינו עוד היינו ממשיכים עם כל זה.

כעת נכתוב השיחות שאמר ראש הישיבה אחרי הדף גמרא בעיר אומאן

זכינו והגענו לרבינו, צריכים לציית לרבינו, וצריך לזרוק את כל החכמות המדומות, רבינו נתן לנו את דרך הלימוד, ואנחנו צריכים לציית, אנחנו צריכים לקחת את המשניות ולהתחדש כבתחילה, לגרוס כל יום ח"י פרקים משניות, יש הרבה זמן במשך היום, כשמתרגלים לזה, זה לא לוקח הרבה זמן, וזה מביא על האדם כזו קדושה וכזו טהרה, והמשניות מוציאים אותו מכל הטומאות, ומביאים לו שמחה, אנחנו צריכים רק לציית בתמימות ופשיטות.

פגשתי כאן באומאן אברכים מחבורתינו, חבורת היכל הקודש, והם אומרים לי שהם

הקשים, וכעת דינא רפיא, ויש לשבור את הדינים הקלים שנשארו, וכל אחד צריך להתוודות ולשוב בתשובה בעת התקיעות ועל ידי זה לשבור את הדינים.

וצריך להאמין בכוחות שיש לנו, ולא לזלזל בכח התפילה, כל מילה ומילה שמוציאים מהפה להקב"ה יש בה כח רב, והיצר הרע בא לייאש את האדם ואומר לו מה כבר שווה תפילתך, והאדם חייב להאמין בתפילותיו, ושוב הזכיר שצריך להתפייס אחד עם רעהו.

בדרשה ביום טוב ראשון בין מנחה למעריב דיבר שוב על המניעות שזכו לשבור, והרבה לדבר על העצה הנפלאה של התבודדות, כשמגיעים לרבינו חייבים לציית לרבינו, ורבינו דרש מאיתנו לעשות בכל יום התבודדות, כמו כן הזהיר את הציבור מחובות, וכן עורר את העם על התפילות במנין, שחרית מנחה וערבית, מי שמחפש קבלה טובה לשנה הקרובה, שיקח לעצמו קבלה זו, להתפלל שחרית מנחה וערבית במנין.

בדרשה ביום השני דיבר מחשיבות שלום בית, שחייבים לכבד את האשה מיד בתחילת הנישואין, אף שבתחילה היא תסכים להישאר בבית גם כשהבעל פוגע בה והיא לא תברח, אבל יום אחד הבית יתפוצץ ויהיה מאוחר מדי וכבר לא יוכלו להחזיר את הגלגל אחורה, החכם עיניו בראשו ומשקיע בביתו מיד בהתחלה, ומעולם לא פוגע באשתו, כמו כן דיבר מפשטות היהדות, להיות שמח במצוות הפשוטות.

ואמר שאחד האברכים התלונן שהוא כבר מגיע כמה שנים לרבינו ועושה ומקיים את דברי רבינו, ולא רואה שמתקיים אצלו מה שרבינו אמר שאפשר להיות 'כמוני ממש', ואמר ראש הישיבה שמי שכבר זוכה להיות

יתנו לו יותר כסף ויאמר שהוא משלנו... וראיתי שהוא לא מסתדר שם, עזרתי לו עם הכובע, ואחרי זה נטפלתי אליו והתחלתי לדבר איתו על ברסלב, ושאלתי מה זה ברסלב, וכל מה שהראה לי בליקוטי מוהר"ן הראיתי לו בנועם אלימלך, הוא הראה לי בשיחות הר"ן והראיתי לו בדברי חיים, והלכתי מחבורה לחבורה בברסלב, עד שד' עזר לי ועשה לי נס ומצאתי את ה' אשר בנחל'.

כשהגעתי למוהרא"ש אמר לי מוהרא"ש תגרוס המון משניות, אני לא יכול לתאר לכם איך הייתי באותה תקופה, אני מחפש לראות כאן אם יש אברך שהיה כמוני, אין כאן, הייתי אברך מבולבל לגמרי, אבל לא סתם, נשמה מבולבלת, כמה שאני היום כל כך ברור, ויודע בכל דבר ובכל רגע מה לעשות על פי השכל והעצות שקיבלנו ממוהרא"ש, בדיוק להיפך הייתי מבולבל כשהגעתי למוהרא"ש, לא ידעתי מה לעשות עם עצמי, עכשיו מצאתי בשדה התעופה חבר, ואני הייתי הולך איתו להתבודדות באותם שנים, הוא אמר לי שהוא רוצה להזכיר לי משהו שאני לא זוכר, באמת לא זכרתי הוא הזכיר לי את זה, באותה תקופה היה לשנינו קשר עם איזה מקובל גדול שראה דברים, והחבר אומר לי, אל תדבר עליו, כי יש לו חלק גדול בהתקרבות שלך, והוא הזכיר לי, אתה זוכר שהוא אמר עליך באותה תקופה שאתה נשמה מבולבלת, כמו שהגמרא אומרת על אחשוורוש, הוא אמר 'יואליש איז הפכפך', אמרתי אז לחברים אם זה נכון שאני מבולבל לגמרי, הרי כל שכן שאני צריך את רבינו שיתקן אותי, ואז התקרבתי למוהרא"ש.

ואיך מוהרא"ש סידר לי את המח, עם הרבה משניות, היו לי חברים שהתקרבו למוהרא"ש והוסיפו על עצמם מלא

נחלשו בלימוד ח"י פרקים משניות, מה זה אברך היכל הקודש, 'אברך היכל הקודש' זה מי שמכניס לכיס כרך קטן של משניות וגורס בתמימות כל יום ח"י פרקים, המשניות מזככים ומקדשים את האדם, זה לוקח זמן, אבל אחרי ימים ושנים רואים שהבן אדם התהפך ממש מהקצה אל הקצה.

- אנחנו צריכים להכניס בנו אמונת חכמים, אם רבינו אמר שזה מה שיעזור לנו, זה מה שיעזור לנו, אין להתווכח בנושא זה עם אף אחד בעולם, ובפרט לא עם אנשים שאומרים דברים בשם חסידות ברסלב, צריך מאוד להיזהר מזה, לי היה נס גדול שהתקרבתי למוהרא"ש אחרי שכבר הכרתי את ברסלב, אולי אם הייתי קודם מתקרב להיכל הקודש, היה לי ציפור בראש שאני צריך עוד לבדוק את שאר הכתות בברסלב, אבל אני זכיתי והגעתי למוהרא"ש אחרי שכבר בדקתי את שאר הכתות בברסלב.

- כבר כשהייתי ילד קטן נמשכתי לברסלב, אני מצאתי בין הספרים שלי, ספר שקניתי כשהייתי ילד, ספר סיפורים על רבינו, כתוב שם 'מחנה רב טוב', אני לא זוכר בכלל שקניתי את זה, אני כן זוכר שהיה שם מוכר ספרים הרב גאלדשטיין, הוא היה מניח שולחן עם ספרים ומוכר, אבא שלי נתן לי דמי כיס 5 דולר ואמר לי לקנות עם זה ספרים, אולי אחרים נותנים לקנות ממתקים, אבל אני קניתי כנראה את הספר הזה, כשהייתי בחור קניתי קלטות של ברסלב, אני זוכר ששמעתי איזה חסיד ברסלב זקן בוכה, מה יהיה, עוד מעט כבר הולכים לעולם האמת, אני זוכר שהייתי בחור הלכתי לקנות כובע, ועמד שם חסיד ברסלב מירושלים, ואמרו לו שהוא לא יכול לגייס כסף עם הכובע העגול שיש לו, הוא חייב ללבוש כובע ירושלמי כי כך

שיעורים בחלקי התורה, אני זוכר שלי אמר מוהרא"ש דבר אחד, תגרוס המון משניות, עוד ועוד משניות, ואחרי זה גמרא, והדברים האלו שינו אותי לגמרי.

• וכל אלו שיש להם את הדרך הלימוד רק לעצמם צריכים לחשוב על הילדים שלהם, למשל אברך אומר בשבילי אני צריך את דרך הלימוד, אבל הבחור שלי יכול ללמוד 'נורמלי' בישיבה נורמלית, אסור לחשוב כך, בואו ניתן לילדים שלנו מה שאנחנו מקבלים מרבינו, אני זוכר שאמרו לי, מילא שאתה הולך לברסלב, אבל למה אתה מכניס את הילדים שלך למקום כזה, אתה ממש מאבד עצמו לדעת, מישוהו אמר לי שאני ממש מקריב אותם למולך, למה אני לא משאיר אותם בישיבה נורמלית, אבל אני אמרתי מה שאני רוצה לעצמי, את זה אני רוצה לתת לילדיי, אני לא רוצה שילדיי יתחילו לחפש מטפלים בגיל 30, תנו לילדים שלכם לגרוס הרבה משניות וגמרא, כל מי שיש לו ילד או בחור, אל תהרהר אחרי זה, תנו להם את דרך הלימוד.

• אצלינו בישיבה בירושלים יש כמה וכמה שיעורים שהמגיד שיעור נותן, שיעור בחומש שיעור בגמרא ושיעור בהלכה, חוץ משיעורי מוסר וחסידות, אבל הכתם נשאר שאצלינו לא מבינים מה שלומדים, מוהרא"ש אמר לי שאעשה שידברו עלי רק את זה, שגורסים משניות ולא מבינים, זה היה בתקופה ששרתי לבחורים עם גיטרה, ומוהרא"ש לא אמר לי מפורש, הוא תמיד מאוד נזהר לא להכאיב לאף אחד, הוא אמר לי, אני לא רוצה להגיד לך מה לעשות, אבל אני לא חושב שצריכים את זה, אני רוצה שעל המודעות נגדך יהיה כתוב רק דבר אחד, שאצלך בישיבה גורסים משניות, רק טענה זו תהיה עליך, ב"ה שטענה זו נשארה, אפילו שאני נותן כל יום שיעור בדף גמרא, ויש עוד

• אותו דבר זה עם אברכים, אברך מסתובב לפה ומסתובב לשם, במקום לפתוח משניות ולגרוס ולהרגיע את נפשו, עוד פרק ועוד פרק, משניות סגולה לכל דבר, אותו דבר זה בגמרא, אנחנו עדיין בימים האחרונים של תשפ"ה, אני מחכה לראש השנה שאני אוכל להגיד 'בשנה הבאה מסיימים ש"ס', ביום ב' סיון יום המיוחס תשפ"ז מסיימים את הש"ס, אברך עובד קשה מאוד, והבוס צועק עליו, והוא מגיע הביתה ואשתו צועקת עליו, הוא מגיע לבית מדרש הגבאי אומר לו מוסר, הוא לא יודע לאן לברוח, אם יש לו קצת שכל הוא פותח את הגמרא ומתחיל לגרוס, אין צריכים בלימוד אלא האמירה בלבד.

• אנחנו חייבים להתחדש, להיות מקורב חדש, לגרוס משניות בתמימות, להתחיל מחדש להגיד תהלים, כמו היהודים התמימים, תעשו את מה שאומרים עלינו, אומרים ש'היכל הקודש' זה מקום פשוט של תמימים, אז בואו באמת נהיה תמימים, לא נחפש דברים גבוהים, אותו דבר זה בבית, לא לחפש מדרגות מצדיקים, אתה חושב שאם אתה לובש צעיף לבן אתה כבר צדיק קדוש, אל תעשה חכמות, תחיה בבית בפשטות בלי חומרות והשגות, אלא רק כמו שהתורה אומרת, אל תחפש שום חומרא, כל חומרא מגיע מהיצר הרע, תחיה בבית כפי שהקב"ה אמר לחיות, עם שלום בית, ותקחו את המשניות איתכם בכל מקום, זה יהפוך אתכם מקצה לקצה, רואים כאן איך אברכים מגיעים לאומאן עם כזה ישוב הדעת, יודעים שמגיעים כי רבינו אמר להגיע, ואומרים את העשרה

הישועה שצריכים, מבקשים מרבינו שצריך פרנסה, אבל גם פה צריך להיזהר לא להיקרע, אסור לעשות נערוו"ן מזה, אם עושים מזה עצבים ולחץ על זה לבד צריך להתפלל אצל רבינו שניצל מהנערוו"ן.

כשבאים לציון רבינו צריך להתפלל על פרנסה, ושאל אחד לא יגיד לכם שזה דבר גשמי ולא מתפללים על זה, בלי פרנסה אין כלום, אם אין פרנסה הבן אדם נשבר לגמרי, וכל הבית מתרסק, לא צריך כסף אבל צריך פרנסה להאכיל את האשה והילדים, מי שאין לו פרנסה מאבד את השלום בית, מאבד את הסבלנות לילדים, צועקים עליהם, או ח"ו נותנים להם מכות רבוננו של עולם... ככה זה כשאין מוח נקי, וצריך להתפלל על כך, צריך לבקש מרבינו שנוכל לגדל את הילדים, שהשכינה תשרה בבית, שיהיה שלום בית, אבל לא להסתכל על אחרים.

ש. על מה עדיף להתפלל, על פרנסה או על רוחניות.

ת. שני הדברים מכסים את שני הדברים, כי בן אדם שמבקש מרבינו על יראת שמים, ושימחלו לו כל העבירות, אוטומטי יהיה לו פרנסה, כי העבירות מונעים מהאדם את הפרנסה, ואברך שמבקש על פרנסה כבר יהיה לו מח לעבודת השם ולהתבודד ולשוב בתשובה, כל אחד יבקש על מה שיושב לו במוח, אסור להעתיק מאחרים, כל אחד מה שהוא מרגיש.

כשהייתי בחור היה לי מגיד שיעור שסיפר לנו על יהודי שרצה לנסוע לצדיק אחד, ואשתו אמרה לו שהוא יכול לנסוע לרבי רק אם הוא יבקש ישועה על הבת שלא מרגישה טוב, ובדרך הביתה הוא נזכר ששכח לבקש ישועה עבור הבת שלו, וכשהיינו בחורים לא הבנתי את הסיפור, איך זה יכול להיות, מה זה אומר שהוא

מזמורים בישוב הדעת, יודעים מה לעשות, ולא כמו אחרים שלא גורסים משניות שמבולבלים לגמרי, ד' יעזור שתהיה לנו שנה טובה.

• ב"ה מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא ביים הייליגן רבי'ן, כבר דיברנו הכל מה אתם רוצים לשמוע עוד, תשאלו שאלות.

• ש. מה סדר היום בימים אלו באומאן?

• ת. אין סדר בזה, רבינו אמר לבוא לאומאן, אז באנו, כל אחד יעשה את הסדר המתאים לו, כל אחד יכול לקום בשעה המתאימה לו, אף אחד לא מסתכל על השני, כולנו עכשיו בדרכים ולכן התפילות בהתאם, אחד מתפלל יותר מוקדם אחד יותר מאוחר, וכל אחד הולך לציון בזמן שמתאים לו, וצריך מאוד להיזהר לא לקרוע את כל הכוחות, כל אחד יראה מה מתאים לו, קבענו סליחות זכור ברית לפנות בוקר רק להקל על אנשי שלומינו ולא להקשות, כי ראינו שבילילה אנשים לא הסתדרו ישנו פה חצי שעה שם חצי שעה.

• אברכי הכולל נבחנו עכשיו כל הלכות שבת, והגיעו להיבחן גם אצל אבי שליט"א, ושאלו אותו על כל מיני מלאכות שעושים כאן במטבח בימי ראש השנה, שבת ויום טוב, ורצו לדעת את הכלל, מה מותר ומה אסור בענין אמירה לנכרי וכדומה, הוא אמר להם, אתם מגיעים לשם סחוטים ועייפים, ויש לכם דין חולה, ולכן מותר לומר לנכרי כמו לחולה, אני שמח שאברכי הכולל מנהלים את המטבח ובודקים מה מותר לעשות ומה אסור, אבל ההוראה היא שכעת יש דין של חולים.

• ש. מה זה אומר להתעקש בציון רבינו?

• ת. מבקשים מרבינו שוב ושוב שרוצים להיות ירא שמים, מבקשים מרבינו את

שיש על הזוהר, הספרים מביאים שדברי הזוהר הם פלא גדול, אבל אנו צריכים לדעת שבוודאי צריך להתפלל על פרנסה, מבקשים 'ותן ברכה על פני האדמה', וכשקוראים קריאת שמע אומרים שאם מתנהגים טוב מקבלים פרנסה, זה באמת זוהר מוקשה, אבל יש הרבה קטעי זוהר שהם קשים מאוד להבנה, בדיוק יצא לי לדבר היום עם ר' משה שיש קושי בהבנת הזוהר על בעל מום שאין השכינה שורה עליו, הרי היו צדיקים וקדושים וטהורים שרפי מעלה שהיו בעלי מומין, ולכן אנחנו נבקש על פרנסה בציון רבינו.

וכמובן להתפלל על שלום בית, אין שום ענין לחיות בבית כמו שני אנשים זרים, כולם חושבים שהם נשואים, ואין שום קשר ביניהם, היא מכבסת את הבגדים והוא עושה קידוש, וזהו, אפשר את הכל לפעול בציון, הבעיה שלאנשים אין סבלנות להתפלל ואין סבלנות להמתין, אתמול שאל אותי אברך מה לעשות, אני לא באמת נשוי, מה הענין, למה לא להתגרש, העיקר שכולם יחשבו שאני נשוי? הרי אנחנו לא חיים ביחד, אמרתי לו השאלה אם יש לך סבלנות, אם אתה רוצה לראות שינויים ברגע זה אני לא יכול לעזור לך, אבל אם יש לך סבלנות אני אומר לך שעם תפילות תשנה את הכל, התפילה משנה את הכל.

תלכו לציון ותבקשו על זה, אל תבקשו על מדרגות, כי זו המדרגה הגבוהה ביותר, להיות נשוי עם אשה, אין פרשה אחת בזוהר הקדוש שלא כתוב על החשיבות להיות נשוי עם אשה.

ש. מי שרוצה להיות הרבה זמן בציון אבל לילדים שלו כבר אין סבלנות, מה עושים?

ת. אתה יכול לעשות את זה עכשיו, המלמדים ישבו עכשיו עם הילדים מהבוקר עד 4 אחה"צ, אפשר לעשות את

שכח שיש לו בת חולה שצריכה ישועה, לא הבנתי בכלל על מה מספרים לי סיפור כזה, מה אני אלמד מזה, אם הוא באמת שכח שיש לו בת שיבקש מהרבי שלו מה שהוא זוכר, אבל אנחנו זוכרים בדיוק מה שיש לנו, ואנחנו נבקש על מה שמציק לנו, כל אחד מבקש על מה שמציק לו, אי אפשר להעתיק תפילות מהשני, ראיתי לאחרונה איזה גליון על חסידי ברסלב בדורות הקודמים שנסעו לאומאן ולא חשבו בכלל על פרנסה ושכחו מעצמם לגמרי... אני לא יודע אם צריך היום לספר את הסיפורים האלו, אני לא חושב שצריך להדפיס כאלו גליונות, הם מביאים שם את הסיפור עם המחלל שבת שכולם ראו על ידיו שהוא כותב בשבת כי פעם היו רואים את הדיו על היד, ובסוף כשנעשה בעל תשובה אצל ר' נתן, הוא אמר שהוא לא מבין איך אנשים מבקשים מרבינו על פרנסה, אולי בן אדם כזה שהיה מחלל שבת בכל ימיו, באמת צריך לבקש רק על מחילת עוונות, אבל אנחנו צריכים לדעת שכל אחד צריך לבקש על מה שהוא מרגיש שהוא צריך ושחסר לו, יהודי ירא שמים שרואה שהוא לא מצליח לסיים את החודש, שלא יקשיב לכל הסיפורים האלו, אלא יבקש על מה שמונח לו על לבו.

כל בן אדם נורמלי בעיקרון צריך להתפלל על פרנסה, איך יכול להיות שזה לא מעניין את האברך, הרי הוא צריך לשלם שכירות, הוא צריך לקנות בגדים, ומגיעים ימים טובים וההוצאות מרובות, מי שיש לו בלבולים ממה שכתוב בזוהר הקדוש שהמתפללים על פרנסה בר"ה נחשבים ככלבים הצווחים הב הב, צריכים לזכור שכל נוסח התפילה בר"ה הוא על פרנסה, בספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה, אבינו מלכינו כתבינו בספר פרנסה וכלכלה, ואני לא אכנס לתרץ את כל התירוצים

הבית והוא כבר יטפל בו ויתקנו, ואין לנו זכות לעשות כלום, אל תסתכלו ואל תראו ולא תטפלו בכלום.

ש. מאוד קשה לי בראש השנה שאני הולך לציון בבוקר וכל היום אני עייף?

ת. אין חובה ללכת לציון בבוקר לפני התפילה, אני הולך בבוקר, אבל אני לא יודע אם אני צריך להפסיק ללכת, מי שקשה לו, שלא ילך בבוקר, שכל אחד ילך מתי שנוח לו, לי יותר נוח ללכת בבוקר, כי אחה"צ מאוד חם וכשהלכתי אחה"צ אני הרגשתי שאני מתעלף, אבל מי שנוח לו אחה"צ שילך אחה"צ, אני משתדל ללכת פעם ביום כשאני כאן באומאן, אבל לא צריך לחקות כל דבר מה שאני עושה, ואותו דבר בנוגע לנסיעה לארץ ישראל למירון, אני עשיתי התבודדות ולכאורה לא אסע השנה למירון לל"ג בעומר, כי אני רואה שהמון אברכים חושבים שחייבים לנסוע כי ראש הישיבה נוסע, ולכן הם חושבים שגם הם צריכים לנסוע, אני גדלתי על זה כל השנים, מאז שהייתי ילד נסעתי למירון, ואעפ"כ אני הולך לוותר על זה בגלל הציבור, כי אני לא רוצה שיחשבו שחייבים לנסוע.

ש. האם צריך להעיר את הילדים בבוקר ללכת איתם לציון?

ת. אני מעיר את הילדים שלי, אבל אם אתה בין כה הולך אחה"צ אתה לא חייב להעיר אותם בבוקר. למי יש עוד שאלות.

ש. האם אפשר להכניס בציון אוזניות לאוזניים לשמוע מוזיקה שמעוררת את הלב?

ת. כן, אבל עם דרך ארץ, שלא יראה משהו מוזר, וזה יכול לעזור לכל השאלות שיש על אמירת אמן ונקדישך באמצע תיקון הכללי אם הוי הפסק, מוהרא"ש היה

זה עכשיו, אבל השאלה עכשיו מי ישלח אותך לציון... הילדים שלך מבקשים ממך ללכת ואחרי זה מבקשים לחזור.. אברך אמר לי שהוא רוצה לישון על הרצפה כמו הרבי ר' אלימלך זי"ע, אבל אשתו לא מרשה לו, אמרתי לו, אני כבר אדבר עם אשתך על זה, תנסה את זה יומיים ונראה... תלכו עכשיו לציון, עד 4 אפשר להיות שם רגוע.

ש. מה עושים עם כל הרעשים והבלבולים בציון?

ת. לא צריך להיבהל מזה, אם רואים שהתבלבלו באמצע אמירת תיקון הכללי, מתחילים מהתחלה, ולפעמים השירה שם פותחת את הלב, ומצליחים להשיח טוב, היום בבוקר אמרו לי כמה אברכים שמישהו הדליק שם בציון מוזיקה טובה וזה פתח להם את הלב בציון, אני זוכר שלפני כמה שנים הייתי אצל הבעל שם טוב הק' זי"ע במעזיבז והלב שלי היה סתום, ומישהו הדליק שם מוזיקה בטלפון שלו, וזה פתח לי את הלב והצלחתי להתבודד. למי עוד יש איזה בלבול, שישאל.

ש. אתמול עמדתי בציון והרגשתי שאם אני אעמוד שם עוד דקה אתעלף לגמרי מרוב צער על הריחוק מהשי"ת, מה עושים?

ת. לא להיבהל מזה, אחד מרגיש שהוא הולך להתעלף מרוב צער על הריחוק מהשי"ת, ואחד לא מרגיש כלום ולא מבין מה עושים פה, אסור להסתכל אחד על השני, כל אחד יעשה מה שהוא מרגיש לנכון.

ש. ראיתי בציון מישהו שמגיע מהעיר שלי ואני יודע שהוא מנוול, האם אני צריך לצעוק עליו, הרי ראש הישיבה אומר לזרוק אנשים כאלו מהבית מדרש?

ת. בציון הקדוש של רבינו, רבינו הבעל

האם הציון שלך, מה המקום קשור אליך, כשאתה נוסע על האוטובוס והרכבת האם מפריע לך שאנשים מדברים שם, כשאתה הולך ברחוב ומישהו מדבר שם אין לך בלבולים, ורק בציון יש בלבולים, ר' נתן כותב לבנו שאם לא יכניסו אותו לציון שיעמוד מחוץ לציון בבית האדום.

• נראה לי שאם הציבור ילך לאכול ארוחת בוקר, כבר לא יהיו כאן שאלות ובלבולים.

אומר שבציון אפשר להגיע לכזו התעלות שלא יהיו השאלות, כי אפשר להגיד תיקון הכללי בדביקות כה נפלאה שלא שומעים בכלל שיש אמירת קדיש וקדושה.

• ש. מה עושים שמפריע שאנשים שמדברים בציון?

• ת. מה זה קשור אליך, האם הציון שלך, תהיה שמח שמכניסים אותך שם, אני לא יכול להבין את כל הבלבולים האלו,
